

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Володимир ІІІАРАН

22 червня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова та література (Польська мова і література))

Освітня програма: Середня освіта (Мова і література (польська, англійська))

Статус дисципліни: вибіркова (за вибором студента)

Філологічний факультет

Кафедра: порівняльної педагогіки і методики викладання іноземних мов

Мова навчання: англійська

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Денна	I	II	Кредити ЄКТС 120/4	42	28	–	14	–	78	–	+	–

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти (90 кредитів ЕКТС)

Розробник:

Підпис Галина ПРИСТАЙ, канд. філологічних наук, доцент
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

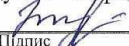
Погоджено гарантом освітньої програми:

Підпис Ігор РОЗЛУЦЬКИЙ, канд. філологічних наук, викладач
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри порівняльної педагогіки та методики викладання іноземних мов

Протокол № 4 від 26 квітня 2021 р.

Завідувач кафедри порівняльної педагогіки та методики викладання іноземних мов

Підпис Мирослава СОСЯК, канд. філологічних наук, доцент
Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту іноземних мов

Протокол № 4 від 29 квітня 2021 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 6 від 22 червня 2021 р.

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: ознайомити студентів з основними теоретичними питаннями історії англійської мови; подати концептуальну характеристику основних і проміжних рівнів мови та їхніх одиниць; репрезентувати стилістичну систему мови в її довершеній, поліфункціональній формі; сприяти розвитку наукового мислення у студентів; удосконалити професійно-педагогічну підготовку майбутнього вчителя англійської мови.

а) загальна компетентність: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) фахова компетентність: здатність формувати в учнів предметні компетентності; здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з іноземної мови, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу; здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови в загальноосвітніх навчальних закладах; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт; здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту; здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності; здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.

Програмні результати навчання: уміння застосовувати базові знання в галузі філології в науково-дослідній і професійній діяльності; уміє опрацьовувати науковий матеріал на іноземній мові, професійно спілкуватися англійською мовою; здатність застосовувати професійні знання для інтерпретації мовних та історико-літературних явищ; уміє використовувати основні філологічні поняття, категорії під час розв'язання конкретних завдань з фаху; уміння застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання філологічної наукової інформації; оволодіння мовознавчою методологією, навичками творчого мислення й самостійного прийняття соціально-відповідальних рішень; уміння визначати цілі, зміст навчання і врахувати вимоги програми щодо рівня володіння учнями (студентами) мовою та літературою.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Загальнотеоретичний курс англійської мови» ґрунтується на попередньому вивченні теоретичного й практичного курсу англійської мови.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні

володіти понятійно-термінологічним апаратом для розкриття змісту предмета; пояснювати найголовніші закономірності еволюції англійської мови, періодизацію англійської мови, закон Грімма, характеризувати граматичну та фонетичну системи староанглійської мови, її алфавіт, вирізняти зміни в системі англійської мови впродовж середньоанглійського періоду; репрезентувати концептуальну характеристику фонетичних одиниць та явищ сучасної англійської мови; характеризувати частини мови з погляду їх категоріального значення, місця в системі класів слів, валентності, функцій у реченні, притаманних граматичних категорій й парадигм; класифікувати прості речення за різними критеріями; визначати головні та другорядні члени речення, способи їхнього вираження; визначати особливості простого та складного речення; розрізняти складнопідрядні та складносурядні речення; визначати семантичні типи та засоби зв'язку між частинами складносурядного речення; здійснювати комплексний граматичний аналіз речення й тексту, керуючись запропонованою схемою; розмежовувати пряму, непряму, невласне пряму мову, слова автора при прямій мові, монолог, діалог, полілогу, визначаючи їхні стилістичні функції; тлумачити механізм дієвості фонографічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, фразеологічних виразних засобів, визначати їхні стилістичні функції; характеризувати стиль тексту, обґрунтовуючи свою точку зору; укладати тексти різних функціональних стилів, враховуючи особливості кожного з них; робити комплексний лексико-стилістичний аналіз художнього тексту, що сприятиме більш глибокому його розумінню та адекватній інтерпретації авторських інтенцій, закладених в основу тексту.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною та ЄКТС.

A (90 – 100) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок): отримує здобувач, який володіє понятійно-термінологічним апаратом для розкриття змісту предмета; пояснює найголовніші закономірності еволюції англійської мови, періодизацію англійської мови, закон Грімма, характеризує граматичну та фонетичну системи староанглійської мови, її алфавіт, вирізняє зміни в системі англійської мови впродовж середньоанглійського періоду; репрезентує концептуальну характеристику фонетичних одиниць та явищ;

характеризує частини мови з погляду їх категоріального значення, місця в системі класів слів, валентності, функцій у реченні, притаманних граматичних категорій й парадигм; без помилок класифікує прості речення за різними критеріями; вільно визначає головні та другорядні члени речення, способи їхнього вираження; упевнено визначає особливості простого та складного речення; розрізняє складнопідрядні та складносурядні речення; визначає семантичні типи та засоби зв'язку між частинами складносурядного речення; здійснює комплексний граматичний аналіз речення й тексту, керуючись запропонованою схемою; аргументовано розмежовує пряму, непряму, невластиву пряму мову, слова автора при прямій мові, монолог, діалог, полілог, визначаючи їхні стилістичні функції; тлумачити механізм дієвості фонографічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, фразеологічних виразних засобів, визначати їхні стилістичні функції; належним чином характеризує стиль тексту, обґрунтовуючи свою точку зору; без труднощів укладає тексти різних функціональних стилів, враховуючи особливості кожного з них; уміє робити комплексний лексико-стилістичний аналіз художнього тексту.

В (82 - 89) (*вище середнього рівня з кількома помилками*): отримує здобувач, який володіє понятійно-термінологічним апаратом для розкриття змісту предмета, без труднощів пояснює найголовніші закономірності еволюції англійської мови, періодизацію англійської мови, закон Грімма; без суттєвих помилок характеризує граматичну та фонетичну системи староанглійської мови, її алфавіт, вирізняє зміни в системі англійської мови впродовж середньоанглійського періоду; репрезентує концептуальну характеристику фонетичних одиниць та явищ, проте потребує незначної підтримки для впевненості у власній відповіді; уміє характеризувати частини мови з погляду їх категоріального значення, місця в системі класів слів, валентності, функцій у реченні, притаманних граматичних категорій й парадигм; класифікує прості речення за різними критеріями; без суттєвих помилок визначає головні та другорядні члени речення, способи їхнього вираження; розрізняє особливості простого та складного речення; може визначати семантичні типи та засоби зв'язку між частинами складносурядного речення; здійснювати комплексний граматичний аналіз речення й тексту; доволі добре розмежовує пряму, непряму, невластиву пряму мову, слова автора при прямій мові, монолог, діалог, полілог, визначаючи їхні стилістичні функції; потребує незначної підтримки для впевненості у власній відповіді при укладанні текстів різних функціональних стилів; без особливих труднощів здійснює комплексний лексико-стилістичний аналіз художнього тексту.

С (75 - 81) (*в цілому правильне виконання завдань з певною кількістю помилок*): отримує здобувач, який на добромu рівні володіє понятійно-термінологічним апаратом для розкриття змісту предмета; уміє пояснити найголовніші закономірності еволюції англійської мови, періодизацію англійської мови, закон Грімма; без грубих помилок характеризує

граматичну та фонетичну системи староанглійської мови, її алфавіт, вирізняє зміни в системі англійської мови впродовж середньоанглійського періоду; уміє репрезентувати концептуальну характеристику фонетичних одиниць та явищ; в цілому уміє визначати характеризувати частини мови з погляду їх категоріального значення, місця в системі класів слів, валентності, функцій у реченні, притаманних граматичних категорій й парадигм; з певними труднощами класифікує прості речення за різними критеріями й визначає головні та другорядні члени речення, способи їхнього вираження; з незначними труднощами класифікує прості речення за різними критеріями; визначає головні та другорядні члени речення, способи їхнього вираження; дещо невпевнено здійснює комплексний граматичний аналіз речення й тексту; потребує незначної підтримки для впевненості у власній відповіді при розмежовуванні прямої, непрямої, невластиві прямої мови, слів автора при прямій мові, монологу, діалогу, полілогу, визначаючи їхні стилістичні функції; з незначними помилками уміє укладати тексти різних функціональних стилів і робити комплексний лексико-стилістичний аналіз художнього тексту.

D (67 - 74) (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*): отримує здобувач, який не достатньо володіє понятійно-термінологічним апаратом для розкриття змісту предмета; зі значними труднощами пояснює найголовніші закономірності еволюції англійської мови, періодизацію англійської мови, закон Грімма, часто помиляється при характеристиці граматичної та фонетичної системи староанглійської мови, її алфавіт, не точно вирізняє зміни в системі англійської мови впродовж середньоанглійського періоду; з помилками надає характеристику фонетичних одиниць та явищ сучасної англійської мови; не точно пояснює відмінності між частинами мови з погляду їх категоріального значення, місця в системі класів слів, валентності, функцій у реченні; з помилками пояснює особливості простого та складного речення, а також розрізняє складнопідрядні та складносурядні речення; з деякими ускладненнями здійснює комплексний граматичний аналіз речення й тексту.

E (60 – 66) (*виконання відповідає мінімальним критеріям*): отримує здобувач, який зі значними труднощами пояснює найголовніші закономірності еволюції англійської мови; на низькому задовільному рівні репрезентує концептуальну характеристику фонетичних одиниць та явищ сучасної англійської мови; постійно потребує підтримки для впевненості у власній відповіді при характеристиці частин мови з погляду їх категоріального значення, місця в системі класів слів, валентності, функцій у реченні, притаманних граматичних категорій й парадигм; зі значною кількістю помилок класифікує прості речення за різними критеріями й визначає головні та другорядні члени речення, способи їхнього вираження; з труднощами вирізняє особливості простого та складного речення чи різницю між складнопідрядними та складносурядними реченнями; рідко вдало встановлює змістовий

аспект лексеми за певними семантичними ознаками; лише задовільно здійснює комплексний граматичний аналіз речення й тексту; недостатньо повно тлумачить механізм дієвості фонографічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, фразеологічних виразних засобів, визначаючи їхні стилістичні функції; дуже посередньо укласти тексти різних функціональних стилів; не завжди може зробити комплексний лексико-стилістичний аналіз художнього тексту.

FX (35 – 59) (з можливістю повторного складання): виставляється здобувачеві вищої освіти, який практично не володіє понятійно-термінологічним апаратом для розкриття змісту предмета; не здатен пояснювати найголовніші закономірності еволюції англійської мови; не може репрезентувати концептуальну характеристику фонетичних одиниць та явищ; не здатен схарактеризувати частини мови з погляду їх категоріального значення; не орієнтується в принципах класифікації простих речень за різними критеріями; не уміє розрізнити складнопідрядні та складносурядні речення.

F (0 – 34): виставляється здобувачеві вищої освіти, який зовсім не володіє програмним матеріалом; не виконав жодного виду навчальної роботи.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмові індивідуально-дослідні завдання;
- співбесіда з лектором;
- контрольна робота;
- залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Значення англійської мови в сучасному світі. Англійська як мова германської групи індоєвропейської сім'ї мов.

Тема 2. Періодизація історії англійської мови. Завоювання Британії римлянами й англосаксонське завоювання. Загальна характеристика англійської мови давньоанглійського періоду. Граматична та фонетична системи староанглійської мови, її алфавіт. Основні писемні пам'ятки та діалекти цього періоду.

Тема 3. Нормандське вторгнення. Фонетичні, лексичні, граматичні та синтаксичні зміни в системі англійської мови впродовж середньоанглійського періоду. Основні писемні пам'ятки та словниковий склад.

Тема 4. Сегментивні фонери сучасної англійської мови. Артикуляторні зміни фонем. Складова та акцентологічна структура англійських слів. Інтонія сучасної англійської мови. Територіальні варіанти англійської мови.

Тема 5. Граматична будова сучасної англійської мови – система взаємопов'язаних явищ. Поняття граматичної системи, підсистеми, рівня, граматичної категорії, граматичної опозиції, парадигми. Морфологія в функціонально-семантичних полях. Проблема класифікації та принципи виділення частин мови в англійській мові. Морфологічна структура слова в англійській мові. Поняття морфеми, аломорфа, словоформи, категоріальної форми.

Тема 6. Частини мови в сучасній англійській мові, їхня загальна характеристика. Принципи класифікації слів на частини мови. Лексико-граматичний розряд іменника: граматичні категорії числа, відмінка, роду. Морфологічна структура іменника й синтаксичні особливості. Функції та вживання означеного та неозначеного артикля.

Тема 7. Прикметник: його лексико-граматичне й синтаксичне значення, категорія ступенів порівняння. Дієслово: лексико-граматичне значення й функції, граматичні категорії часу, стану, аспекту й способу.

Тема 8. Лексико-граматичні розряди займенника, числівника, прислівника. Службові слова: прийменники, частки, сполучники, модальні слова, вигуки.

Тема 9. Предмет й розділи синтаксису. Словосполучення. Речення. Актуально-комунікативне членування речення. Теорія членів речення; основні граматичні ознаки речення; граматична структура простого речення.

Тема 10. Типи речень. Ускладнене речення, квазіречення. Класифікація речень за метою висловлювання. Порядок слів та інтонація.

Тема 11. Складне речення. Сурядний і підрядний зв'язок. Структурні типи складносурядних і складнопідрядних речень.

Тема 12. Лінгвістична прагматика: базові поняття, проблематика, класифікації мовленнєвих актів та прагматичних типів тексту. Взаємозв'язок комунікативної лінгвістики з іншими галузями знання.

Тема 13. Текстуальний рівень мови. Дослідження та класифікація типів тексту. Засоби зв'язності тексту та дискурсу.

Тема 14. Стилїстика як наука. Функціональні стилі. Стилїстика як наука. Функціональні стилі. Базові поняття стилїстики: стиль, норма, контекст, та його види, образ та образність, синоніми в мові та в мовленні, виразні ресурси мови та стилїстичні засоби мовлення. Стилїстична фонетика, графо-фонеміка і графіка. Стилїстична морфологія, лексикологія, семасіологія та стилїстичний синтаксис.

Теми практичних занять

Тема 1. Періодизація історії англійської мови.

Тема 2. Теоретична фонетика англійської мови.

Тема 3. Теоретична граматика англійської мови: морфологія, морфемна будова слова.

Тема 4. Теоретична граматика англійської мови: повнозначні та службові частини мови.

Тема 5. Одиниці синтаксису. Словосполучення. Речення і його структурні одиниці.

Тема 6. Просте і складне речення.

Тема 7. Синтаксис тексту. Типи тексту. Дискурс.

Перелік індивідуально-дослідницьких завдань

1. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов.
2. Класифікація сучасних германських мов.
3. Основні періоди історії англійської мови.
4. Загальна характеристика англійської мови давнього періоду.
5. Загальна характеристика середньоанглійської мови.
6. Основні писемні пам'ятки давньоанглійського періоду.
7. Основні наслідки норманського завоювання та його вплив на англійську мову.
8. Основні етапи формування англійської національної мови.
9. Методи дослідження в сучасній граматиці англійської мови.
10. Граматичне значення та способи його вираження в англійській мові.
11. Погляди на проблему класифікації морфем.
12. Омонімія та синонімія англійських морфем.
13. Основні принципи класифікації груп слів на частини мови.
14. Іменник – значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
15. Способи вираження категорії роду англійського іменника.
16. Різні погляди на проблему категорії відмінка в англійській мові.
17. Прикметник – значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
18. Слова категорії стану (statives): підклас прикметників чи окрема частина мови?
19. Дієслово – значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
20. Різні погляди на систему часів англійського дієслова.
21. Засоби вираження майбутнього часу в сучасній англійській мові.
22. Особливості неособових форм дієслова у порівнянні з особовими.
23. Засоби вираження модальності у сучасній англійській мові.
24. Прислівник – значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
25. Статус службових слів в системі частин мови.
26. Основні принципи класифікації речень.
27. Головні члени простого речення – класифікація, засоби вираження, зв'язок з іншими членами речення.
28. Другорядні члени речення – класифікація, засоби вираження.

29. Складне речення – класифікація та засоби зв'язку предикативних частин.
30. Складносурядні речення – семантико-синтаксична та формально-граматична класифікація.
31. Складнопідрядне речення. Семантичні відношення частин у складнопідрядному реченні.
32. Класифікація підрядних речень в структурі складнопідрядного речення.
33. Системний характер мови. Парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні відношення між мовними одиницями. Роль граматики в системі мови.

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання передбачає написання реферату обсягом до 0,5 др. ар., виконаного комп'ютерним набором; оцінюється в 10 балів.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, основної та додаткової літератури з проблеми. Підготовка до семінарських занять, семестрової контрольної роботи, співбесіди з лектором та заліку; виконання індивідуально-дослідницького завдання.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форма підсумкового контролю – залік (II семестр). Упродовж семестру студент може набрати 100 балів, які розподіляються наступним чином: поточний контроль (усні відповіді на практичних заняттях) – 50 балів, співбесіда з лектором – 10 балів, індивідуально-дослідницьке завдання – 10 балів, контрольна робота наприкінці семестру – 30 балів. Поточний контроль включає самостійне опрацювання студентом теоретичного матеріалу. Максимальна оцінка на практичних заняттях – оцінка «5».

Практичні заняття	Співбесіда з лектором	Індивідуально-дослідницьке завдання	Контрольна робота	Сума
50	10	10	30	100

Бали за поточну успішність нараховуються за формулою $x = A/n \cdot 10$, де A – сума усіх поточних оцінок, включно з оцінками «2», а n – їх кількість (не менше трьох). Кількість балів x заокруглюється до цілих. Якщо середня оцінка $A/n = 2,5$, то кількість балів, які отримує студент на підставі оцінок поточного контролю, дорівнюватиме нулю ($x = 0$).

Залікова оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС. Залік за талоном №2 і перед комісією проводяться в письмовій формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

Схема оцінювання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань

№	Аспект роботи	Бали
---	---------------	------

1.	Повнота розкриття теми	4
2.	Рівень самостійності викладу матеріалу	2
3.	Якість мовного оформлення	2
4.	Якість бібліографічного опису, наявність посилань	2
	Всього	10

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Не передбачено.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

а) основні:

1. Аракин Д. История английского языка : Учеб. пособие. / Д. Аракин. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2003. – 272 с.
2. Алексеева І. О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : [навчальний посібник] / І. О. Алексеева. – Вінниця: Нова книга, 2007.– 328 с.
3. Арсеньева М.Г. Введение в германскую филологию / М.Г. Арсеньева, С.П. Белашова, В.П. Берков. – М.: ГИС, 2000. – 314 с.
4. Бруннер К. История английского языка / К. Бруннер. – М., 2003. – 720 с.
5. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської і української мов / Л.Г. Верба. – Вінниця: Нова книга, 2008.– 248 с.
6. Верба Л. Г. Історія англійської мови : [посібник для студ. та виклад. ВНЗ] / Л. Г. Верба. – Вінниця: Нова книга, 2008.– 248 с.
7. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія англійської та української мов / О. В. Деменчук. – Рівне: Перспектива, 2005. – 165 с.
8. Домброван Т.І. Загальнотеоретичний курс англійської мови як другої іноземної : курс лекцій / Т. І. Домброван. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 128 с.
9. Євченко В.В. Історія англійської мови: [навчально-методичний посібник] / В.В. Євченко. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 408 с.
10. Єфімов Л. П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз : [навчально-методичний посібник] / Л.П.Єфімов, О.А.Ясінецька. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 240 с.
11. Иванова И.П. Практикум по истории английского языка. Учебное пособие / И.П. Иванова, Л.П. Чахоян. – СПб.: «Авалон», «Азбука-классика», 2005. – 192 с.
12. Ильиш Б.А. История английского языка / Б. А. Ильин. – М.: «Высшая школа», 1968. – 419 с.
13. Карпа І. Б. Теоретичний курс англійської мови: стилїстика / І. Б. Карпа. – Дрогобич, 2012. – 56 с.
14. Кравець О. Б. Теоретичний курс англійської мови: стилїстика / О. Б. Кравець. – Дрогобич, 2011. – 202с.
15. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка : [учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз] / А. В. Кунин. – 2-е изд., перераб. – М.: Высш. шк., Дубна : "Феникс", 1996 - 381 с.
16. Кухаренко В. А. Практикум з стилїстики англійської мови / В.А.Кухаренко. – Вінниця: Нова книга, 2000. – 260 с.
17. Левицький В.В. Основи германістики / В.В. Левицький. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 528 с.
18. Левицький В.В. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства». Посібник / В.В.Левицький, С.В. Кійко. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. – 264 с.

19. Матвеева Е.А. История английского языка : учебное пособие / Е.А.Матвеева. – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2006. – 104 с.
20. Мороховский А. Н. Слово и предложение в истории английского языка / А.Н. Мороховский. – К. : Вища школа, 1980. – 215с.
21. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика / А.Г. Ніколенко. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 528 с.
22. Потапенко С. І. Історія англійської мови у сучасній перспективі: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл / С. І. Потапенко . – Ніжин, 2010. – 91с.
23. Смирницкий А.И. Древнеанглийский язык / А.И. Смирницкий. – М.: МГУ, 1998. – 319 с.
24. Стилїстика англійської мови : тези лекцій, матеріали до практичних занять та самостійної роботи студентів. [навч.-метод. посібник] / Уклад. Ю. А. Веклич. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2004. – 73с.
25. Федурко О. Практичний курс англійської мови: синтаксис. Просте речення / О. Федурко. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2014. – 42 с.
26. Харитонов І.К. Теоретична грамати́ка сучасної англійської мови : [навч. пос.] / І. К. Харитонов. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 352 с.
27. Baugh A. A History of the English language / A.Baugh, T.Cable – Fifth Edition. – London: Routledge, 2002. – XI + 447 p.
28. Cowie A.P. Phraseology: Theory, Analysis, and applications / Cowie A.P. – Clarendon Press, 1998. – 258 p.
29. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language / Crystal David. – Cambridge : Cambridge University Press, 1992.
30. Crystal D. Chapter 9: English worldwide // A History of the English language / Richard Hogg, David Denison. – Cambridge : Cambridge University Press, 2006. – pp. 420–439.
31. Fishman J. A. Sociology of English as an Additional Language // The other Tongue : English across cultures / Brai B. Kachru (ed.). – Chicago : University of Illinois Press, 1982, pp. 15–20.
32. John A. The Origins and Development of the English Language /Algeo John. – Wadsworth Publishing, 2009. – 6th edition. – 368 p.
33. Lipka L. An outline of English lexicology: lexical structure, word semantics, and word-formation / Leonhard Lipka. – Niemeyer, 1990. – 212 p.

б) додаткові:

34. Боднар С.В. Стилїстика англійської мови : [навч. посіб.] / С.В. Боднар. – Одеса: Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського, 2008. — 99 с.
35. Знаменская Т. А. Стилїстика английского языка. Основы курса / Т. А. Знаменская. – М.: Едиториал УРСС, 2002. – 208 с.
36. Квеселевич Д. І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: [навчальний посібник] / Д. І. Квеселевич, В. П. Сасіна. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 128 с.
37. Лотоцька К. Стилїстика англійської мови : [навч. посіб.] / К. Лотоцька. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 254 с.
38. Мороховский А.Н. Стилїстика английского языка / А.Н. Мороховский, А.П.Воробьева, Н.И. Лихошерст, З.В. Тимошенко. – К.: «Вища школа», 1991. – 272с.
39. Aberson Toni. It's A Breeze: 42 Lively English Lessons on American Idioms / Aberson T.– Chimayo Press, 2013. — 168 p. — ISBN 978-0-9847985-1-3, e-ISBN 978-0-9847985-2-0.
40. An Introductory Course in Theoretical English Grammar: метод. посіб. для студ. III-V курсів за фахом «англійська мова» / уклад. В. М. Базуріна. – Глухів : РВВ ГДПУ , 2008. – 119 p.
41. Broukal Milada. Idioms for everyday Use / Broukal Milada. – McGraw-Hill ESL/ELT, 2001. – 112 p.
42. Campbell L. Historical linguistics: An Introduction / Campbell L. – Cambridge : MIT Press, 1998 – 448 p.

43. Cruse D.A. Lexical Semantics : [Cambridge textbooks in linguistics] / D.A.Cruse. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1986.
44. Galperin I.R. English Stylistics / I.R.Galperin. – Либроком, 2012. – 336с.
45. Hughes G. A History of English Words / Geoffrey Hughes. – Oxford: Blackwell Publ., 2000. – 452 p. – ISBN: 978-0-631-18855-1.
46. Kempson R. Semantic Theory / R. Kempson. – Cambridge Univ. Press, 1979.
47. Lyons J. Linguistic Semantics: An Introduction / J. Lyons. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1995. – 396 p.
48. Macmillan English Dictionary for Advanced Learners: International Students Edition. – Macmillan Publishers Ltd., 2002. – MED.
49. Novikova G. A. New Trends in Modern English Lexicology: Methodological guidelines for Students of Higher Educational Institutions / G. A. Novikova ; State Institution "Luhansk Taras Shevchenko National University". – Luhansk: Luhansk Taras Shevchenko National University Press, 2012. – 238 p.
50. Shekhavtsova S. O. English Lexicology: the course recommendations for students of foreign languages faculty / S. O. Shekhavtsova. – Luhansk : Luhansk Taras Shevchenko National University, 2011. – 77 p.
51. Plag I. Word-Formation in English / Ingo Plag. – Cambridge : Cambridge University Press, 2002. – 264 p.
52. Introduction to Semantics. – Mode of access: <https://www.youtube.com/watch?v=I3t2VPcHwCw>
53. Figurative Language. – Mode of access: <http://grammar.yourdictionary.com/style-and-usage/Figurative-Language.html>
54. List of languages by number of native speakers. Mode of access : https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_languages_by_number_of_native_speakers
55. Similes_and_Metaphors. – Mode of access: http://www.edhelper.com/language/Similes_and_Metaphors.htm